

Scheepsrestauratie Oude Liefde

Als het zeilen met ronde jachtjes je met de paplepel is ingegeven, laat dat je kennelijk nooit meer los. Combert Burger is daar een goed voorbeeld van. Zijn moeder, wonende in Arnhem, bracht bij haar huwelijk een origineel Friesch boatsje - de *Rûzer*, gebouwd bij Hans Bijl in Oppenhuizen in 1898 - in. Zodoende was het spelenderwijs leren zeilen in deze eengangstjotter voor hem even gewoon als het leren lopen en fietsen. De Burgers gingen ook met deze tjotter (4,35 x 1,48 m) op vakantie, totdat het gezin te groot werd en er naar een grotere boot moest worden omgezien. Dit werd de tjotter *Doomroosje*. Thans beweren sommige mensen nog dat het niet toevallig is dat Combert negen maanden na zo'n vakantie met de *Rûzer* is geboren. Na aankoop van een zomerhuisje in Giethoorn wordt het vaargebied voor de familie voornamelijk de kop van Overijssel en Friesland. De *Doomroosje* wordt uiteindelijk ingeruild voor het Friesche jacht *De Oude Liefde*.

De tjotter *Brûzer* wordt helemaal gerestaureerd.

ZELFSTANDIG

Na een studieperiode in Groningen koopt Combert de boeier *Ludana* om er met gasten dagtochten mee te gaan varen. De boeier blijkt echter in een zodanig slechte staat, dat restauratie noodzakelijk is. Samen met Rinse Wiegiersma, een scheepstimmerman die dan nog werkzaam is op *De Hoop*, gaat hij met deze klus aan de slag. Al doende leert hij de knepen van het scheepstimmervak.

In 1996 besluit hij zich in Workum te vestigen om zich verder helemaal beroepsmatig te gaan richten op de restauratie en het onderhoud van deze schepen. Inmiddels heeft hij alweer meerdere schepen gerestaureerd, want de ingeslagen weg blijkt een goede keus voor hem te zijn geweest. Daarbij nam hij de van der Zee fjouwerachten *Aleide Anna* en *De Jonge Minne* met grote zorgvuldigheid onder handen. Zo verving hij onder andere de boeïsel. Hij wist echter het oude bestaande snijwerk te behouden en over te zetten op het nieuwe boeïsel, door het oude snijwerk uit te zagen, te schulpen en te herimplanteren. Hij restaureerde de boeïers *Ludana*, *Thomas*, *Bever* (het oudst veronderstelde nog varende plezierjacht) en recent de *Buizerd*. De *Willemijntje*, de *Bestevaer*, en *De Oude Liefde* zijn Friesche jachten die hij onder handen heeft gehad, waarbij in elk geval de klus van de *Beste-*

vaer als een totaalrestauratie kan worden gezien. Eén legger, het oude beslag, de roerklik en als belangrijkste aspect de (originele) karakteristieke vorm van het schip zijn behouden gebleven. Ook andere type schepen is hij niet uit de weg gegaan. Zo timmerde hij het *De Vries* Lentsch-jacht de *Nenuphar* (een Colin Archer-achtige kotter) geheel opnieuw in en recentelijk de klipper *De Verwachting*. Daarnaast wor-

Een nieuw boeïsel aanbrengen is geen eenvoudige klus.

De kop van de *Roeland*, een Fries jacht gebouwd in 1918, het nieuwe boeïsel wordt aangebracht.

Het dek van de *Roeland* is verwijderd.

den aan tal van schepen kleinere reparaties en restauraties uitgevoerd.

OUDE LIEFDE

Als hij, door de verder toenemende vraag, eind 2004 op zoek gaat naar een collega/partner, loopt hij Charles Koek tegen het lijf. Een zeiler in hart en nieren, stuurman op de grote vaart, en iemand met dezelfde liefde en mentaliteit voor het werk aan ronde jachten. Hij is al een vaste klant van Burger en ligt met zijn jacht de *Willemijntje* op de werf. Eigenlijk wil hij zich graag in het vak van scheepstimmerman verder gaan bekwalen. Op een woontjalk geboren, leerde hij zeilen met de tjotter *De Skiere Iel*. (Dit

scheepje ligt nu overigens, geheel buiten Charles zijn schuld om, in de lengte doorgezaagd in een visrestaurant in Harlingen (pt)). Hij zeilt er vele wedstrijden mee en vaart later zijn wedstrijden met de *Willemijntje*. Charles heeft aldus een vergelijkbare achtergrond als Combert en het klikt wonderwel tussen beide scheepstimmerlieden.

Ze besluiten met elkaar samen te gaan werken en sinds november 2005 is hun gezamenlijke bedrijf in de vorm van 'een maatschap tot restauratie van ronde en platbodemjachten' een feit. De naam van het nieuwe bedrijf: *Oude Liefde*. Het uitgangspunt van het bedrijf is het behoud van de originaliteit en het eigen karakter van het te restaureren object. Naast de kwaliteit van het uitvoerende werk en de verbetering van de staat van het schip, is hun mening dat het werk vooral ook historisch verantwoord ten opzichte van het schip moet gebeuren. Dat gaat ver, want als bijvoorbeeld een (bijkomend) onderdeel, als een stuk beslag van een schip, niet meer te krijgen is, dan zoeken ze iemand die het voor hen, liefst op de oude manier, kan maken, of zorgen ze zelf voor een passend gemaakte nieuwe. De samenwerking met andere bedrijven in de buurt is in deze ook zeer belangrijk en zorgt altijd voor een goede oplossing.

In het afgelopen jaar werd begonnen met de restauratie van het jacht de *Roeland* - een zusterschip van *De Oude Liefde* - en van de tjotter *Brizer*. In 2005 werd de totaalrestauratie van de boeier *Buizerd* afgerond en kreeg de *Ludana* een geheel nieuwe voorsteven en kop.

In de kantine in de loods die gedeeld wordt met Heerliën Klassieke Schepen, Hoekseize 32, hangt het motto van *Oude Liefde* in de vorm van een paar versregels uit het gedicht *Le petit Prince* van Antoine de Saint-Exupéry:

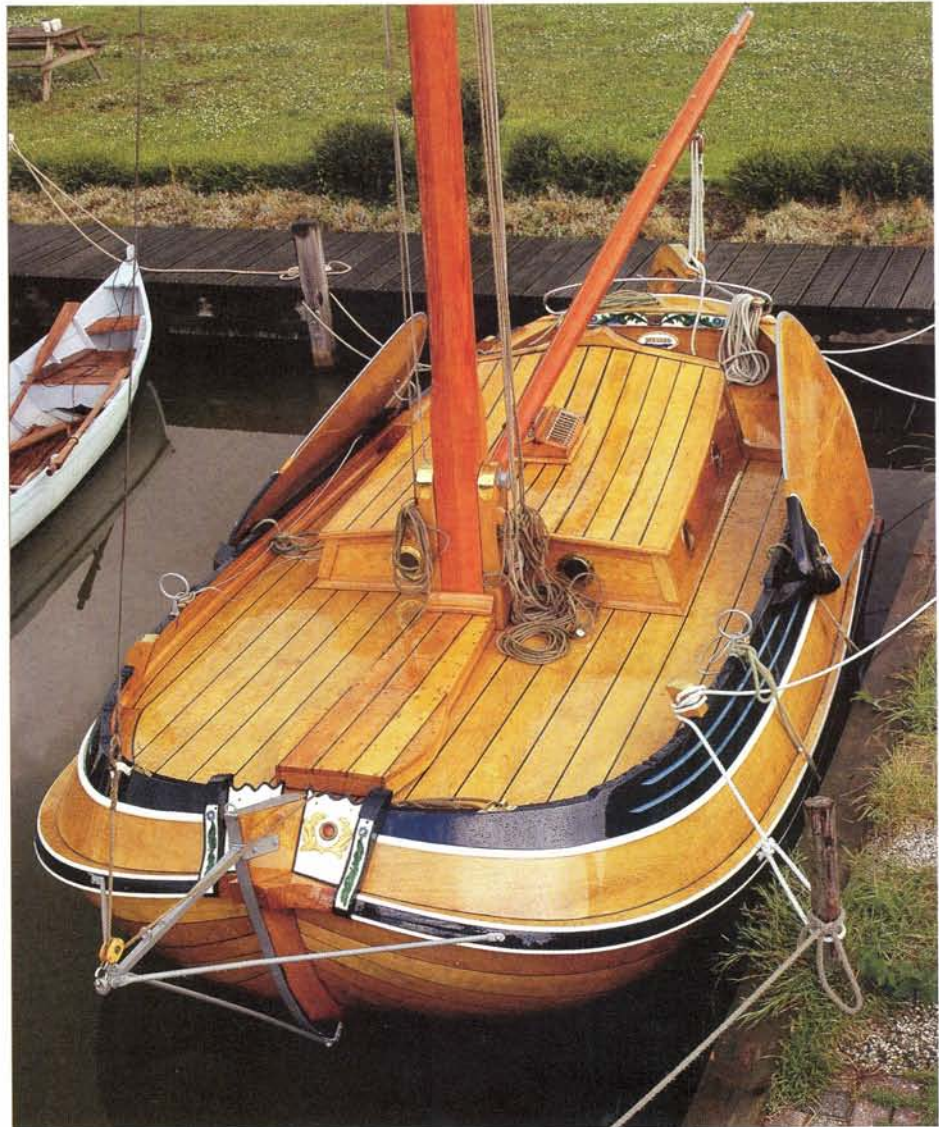
“Wanneer je een schip wilt gaan bouwen
breng dan geen mensen bijeen
om timmerhout te sjouwen,
of te tekenen alleen.

Voorkom dat ze taken ontvangen
deel evenmin plannen mee,
maar leer eerst de mensen verlangen
naar de eindeloze zee!”

Zowel Combert als Charles werken het liefst samen met de eigenaren van tjotters, Friese jachten, Staverse Jollen en boeiers, aan het onderhoud en de restauraties van deze schepen. Wat iemand zelf kan of wil doen, mag hij zelf uitvoeren. Beide scheepstimmerlieden geven dan graag advies, of helpen daar waar amateurisme alleen niet meer volstaat. Het hart van de nieuwe scheepswerf ligt bij de restauratie van deze houten schepen.

Restauratie blijft een samenspraak tussen historie, schip, eigenaar en werfbaas, over hetgeen de historie aangeeft over het schip, de huidige staat waarin het schip verkeert, en de wensen/mogelijkheden van de eigenaar.

Tekst: Peter Tolsma, foto's: Theo Kampa e.a.

De boeier *Buizerd* na een grote restauratie door Combert Burger en Charles Koek.

